

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/520

KARAR NO : 1981/556

UZUNLUK

11 Kararı'nın 4. maddesi kapsamına giren, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesinde yer alan bağlantı koşulunu içeren suçlara ait davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Fatih Hüseyin İpek

O L A Y : Sanığın, 6.6.1978 günü siyasi görüş ayrılığı nedeni ile maktûlün dükkanına gittiği ve burada elde edilemeyen ancak atış yapılmış olduğundan sağlam, atışa elverişli ve 6136 sayılı Yasa'ya aykırı olarak taşıdığı tabancası ile maktûl Fikret'i kasten öldürdüğü, yakınıcı İhsan Çubukçu'yu da öldürmeye tam teşebbüste bulunduğu ile sürülerek Sivas C. Savcılığı'nca,

1- Sanığın maktûl Fikret'i öldürmeye teşebbüsten eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 448.,

2- Sanığın İhsan Çubukçu'yu öldürmeye teşebbüsten Türk Ceza Yasası'nın 448.,

3- Yasak tabanca bulundurmadan eylemine uyan 6136 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddeleri uyarınca cezalandırılması istemi ile hakkında kamu davası açılmıştır.

Sivas 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 20.2.1979 gününde, 1979/22-32 sayı ile; sanığa atılı suçun, sıkıyönetim ilânına neden olan yaygın şiddet eylemlerinden bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Erzincan-Sivas İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi, 6.7.1979 gününde, 1979/45-59 sayı ile; sanığın mahkûmiyetine yetecek derecede delil elde edilemediğinden beraatine karar vermiş, ancak hükmün nezdinde mahkeme kurulan komutan tarafından subut, noksan soruşturma ve suç niteliği, müdahil vekili tarafından, sübut ve noksan soruşturma yönlerinden temyiz edilmiş, Askerî Yargıtay 4. Dairesi 18.12.1979 tarihinde hükmün bozulmasına karar vermiştir.

Erzincan-Sivas İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi, bozmaya uymuş ancak bu illerde sıkıyönetim 26.2.1980 tarihinden itibaren kaldırılmış olduğundan dosyayı Erzurum-Kars-Ağrı İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi'ne göndermiştir.

Erzurum-Kars-Ağrı İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi, 20.5.1980 gününde, 1980/114-72 sayı ile; 1402 sayılı Yasa'nın 23/2. maddesini neden göstererek görevsizlik kararı vermiştir.

. Böylece, her iki mahkemenin konusu, nedeni, tarafları aynı olan davada verdikleri kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde

belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Haluk Yardımcı ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı, 13.7.1981 günlü toplantıda geçici raportör Hakim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Adhî, Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Askerî Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nail Yücel'in yazılı düşüncesi doğrultusundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Olay kısmında oluş biçimi açıklanan suçun, siyasal ve ideolojik saikle işlendiği, bu hususun Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın tebliğnamesinde açık bir biçimde anlatılarak sanığın Eskişehir Cezaevinden arkadaşı Çelik Tunçbaş'a gönderdiği, dosyanın 26. dizisinde bulunan ve kendisi tarafından yazıldığına doğruladığı 9.12.1978 günlü mektup suretinden, hakkında açılmış 20 ye yakın davadan yargılandığı, bunların içinde biri polis olmak üzere 3 kişinin öldürülmesi ve 9 kişinin yaralanması olayının bulunduğu ve kendi anlatımı ile bunun "şimdilik..." kaydı ile noktalandığı, kendince bunların "mühim olmadığı", "vatan millet, din aşkına savaştıkları, mücadeleyi sürdürecekleri...." biçimindeki anlatımı ile aşırı sağcı ve eylemci bir militan olduğunu vurgulamakta, öte yandan olayın siyasal görüş ayrılığından kaynaklandığı Sivas Ağır Ceza Mahkemesi'nin gerekçeli kararı ve tanık beyanları ile de doğrulanmaktadır.

Hernekadar, Erzurum-Ağrı-Kars İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi, 1402 sayılı Yasa'nın 23. maddesini öne sürerek görevsizlik kararı vermiş ise de, anılan Yasa'nın belirtilen maddesi 19.9.1980 gün, 2301 sayılı Yasa ile "sıkıyönetimin kaldırılması durumunda, sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davalar sonuçlandırılincaya kadar bu mahkemelerin görev ve yetkileri devam eder" biçiminde değiştirildiğinden ileri sürülen gerekçe dayanağını kaybetmiştir.

Suçun, yukarıda açıklanan yönü ile sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu kuşkuya yer vermeyecek biçimde açık olmasına karşın, suç 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesinde belirlenen süre dışında işlenmiştir. Ancak, Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın 3.4.1981 günlü, 1981/1630 sayılı düşünce yazısından, sanığın ÜGD mensubu olduğu ve hakkında açılmış 20 ye yakın dava bulunduğu anlaşıldığından ve Ülkücü İ Derneklerle ilgili davalara sıkıyönetim askeri mahkemelerinde elkonulduğu bilindiğinden, 1402 sayılı Yasa'nın 13/b ve Ceza Muhakemeleri Usûlü Yasası'nın 3. maddeleri hükümleri uyarınca davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerekir.

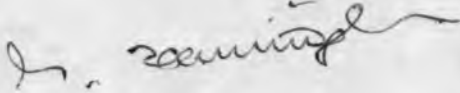
.... /

Bu nedenle, Erzurum-Kars-Ağrı İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askerî Yargı yerinde çözülmesi gerektiğİne, bu nedenle Erzurum-Kars-Ağrı İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin 20.5.1980 günlü, 1980/114-72 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 13.7.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

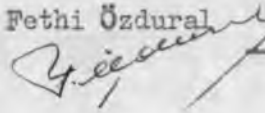
Başkan

Kenan Terzioğlu

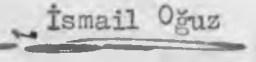
Üye

Fethi Özdural

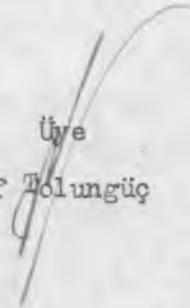
Üye

İsmail Oğuz

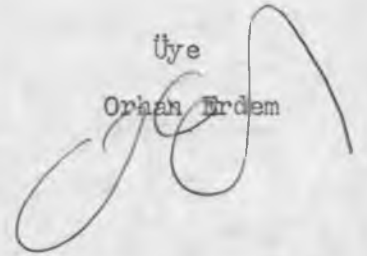
Üye

Şeref Tolungüç

Üye

Orhan İrdem

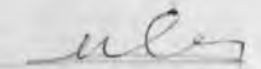
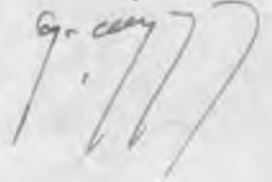
Üye

Haluk Yardımıcı

Üye

Hasan Çelikkale

21. 9. 1981

i/ç